

در تمام دنیا وقتی می‌خواهند پر افتخارترین بازیکن یا مربی را شناسایی کنند در درجه اول به جام‌هایی که برده نگاه می‌کنند و در کشور ما هم پاسخ این سؤال همین است. حال اگر می‌خواهید بدانید پر افتخارترین مربی تاریخ فوتبال ایران کیست؟ با ما باشید

این ۱۰ نفر

۱۰ مربی که هر کدام یک بار سابقه قهرمانی در لیگ ایران را دارند «بیوک وطنخواه» که با پرسپولیس در لیگ سوم تخت جمشید قهرمان شد، به همراه «افشین قطبی» که در فصل هفتم لیگ حرفه‌ای قرمزهای پایتخت را قهرمان ایران کرد، تنها مربیان پرسپولیس در این جمع هستند.

استقلال هم ۲ نماینده در این جمع ۱۰ نفره دارد؛ «ناصر حجازی» که در فصل هفتم لیگ آزادگان ۷۶-۷۷ آبی‌ها را قهرمان کرد و «فرهاد مجیدی» که در فصل بیست و یکم لیگ برتر تنها عنوان قهرمانی بدون شکست در تاریخ فوتبال ایران را برای استقلال رقم زد.

سپاهان هم ۲ نماینده در این ۱۰ نفره دارد؛ «فرهاد کاظمی» که توانست ۳۳ سال پس از پیدایش لیگ در ایران برای نخستین بار جام قهرمانی را از تهران بیرون ببرد و با سپاهان در فصل دوم حرفه‌ای به این افتخار رسید و «زلاتکو کرانچار» که در فصل یازدهم تیم قهرمان امیر قلعه‌نویی را تحویل گرفت و اجازه نداد جام از اصفهان خارج شود.

«مجید جلالی» با پاس عنوان قهرمانی در فصل سوم لیگ حرفه‌ای را به دست آورد. او در لیگ چهارم جام را به «ملادن فرانچچ» کرووات واگذار کرد که فولاد را برای نخستین بار قهرمان ایران کرد و «علی دایی» اسطوره فوتبال ایران و پرسپولیس که تنها قهرمانی‌اش در لیگ برتر در فصل ششم لیگ حرفه‌ای با سایپا به دست آورده است.

و بالاخره «عبدالله ویسی» که استقلال خوزستان را در لیگ پانزدهم حرفه‌ای به شکل دراماتیک در روز آخر با تفاضل گل بالاتر از پرسپولیس نشان داد. پرسپولیس که ۵ فصل متوالی بعدی را قهرمان شد تا ارزش کار ویسی بیشتر مشخص شود

مردانی ۲ جام

در رتبه سوم پر افتخارترین مربیان لیگ ایران ۹ نفر نشسته‌اند. مردانی که ۲ بار قهرمانی لیگ را تجربه کرده‌اند که به ترتیب تاریخی به آنها اشاره می‌کنیم؛ زدراکو رایکوف: مرد محبوب استقلالی‌ها، فاتح نخستین دوره لیگ در ایران است. سال ۱۳۴۹ لیگ اول ایران پایه‌گذاری شد و رایکوف با استقلال جام قهرمانی را بالای سر برد. در دهه ۵۰ و در فصل دوم لیگ تخت جمشید نیز توانست دوباره استقلال را در کرسی اول آقای فوتبال ایران بنشانند. اما شهرت او به خاطر کسب این ۲ جام و البته قهرمانی جام باشگاه‌های آسیا نیست، او ساختاری ایجاد کرد که هنوز بعد از ۵۰ سال نصایح و تاکتیک‌هایش در فوتبال کاربرد دارد.

آلن راجرز: سرمربی انگلیسی پرسپولیس همزمان با رایکوف هدایت رقیب را برعهده داشت. راجرز در لیگ دوم ایران پرسپولیس را به عنوان قهرمانی رساند، فصلی که استقلال با رایکوف به عنوان مدافع عنوان قهرمانی سوم شد. سپس ویس از وقفه اول تاریخ لیگ در ایران - به خاطر بررسی نقاط مثبت و منفی لیگ آزمایشی ایران و ارائه طرح جامع لیگ تخت جمشید - در سال ۱۳۵۲ نخستین دوره این لیگ را برای پرسپولیس‌ها به ارمغان آورد.

پیروزی ۶ گله در دربی نیز میراث اوست. **حسن حبیبی:** کاپیتان ایران در نخستین قهرمانی جام ملت‌های آسیا، در دهه ۵۰ هدایت پاس را بر عهده داشت و اولین مربی‌ای شد که توانست دو فصل متوالی قهرمان لیگ شود. او در ادوار چهارم و پنجم لیگ تخت جمشید تیمی داشت که هر دو فصل بالاتر از پرسپولیس قهرمان شد. حبیبی پس از انقلاب هم سال‌ها مربیگری کرد اما با همان ۲ جام کماکان در پله سوم پر افتخارترین مربیان لیگ است. **منصور پورحیدری:** پدر باشگاه استقلال افتخارات بی‌شماری به عنوان بازیکن و مربی دارد اما بزرگ‌ترین افتخارش حفظ این باشگاه پر طرفدار در سال‌های پس از پیروزی انقلاب اسلامی بود. او نام استقلال را برگزید و با جنگ و دندان و با ازبته پدرو تیم را ننگه داشت و لیگ اول پس از انقلاب - یعنی نخستین لیگ که پس از وقفه یازده ساله پس از لیگ ششم تخت جمشید که در سال ۵۷ نیمه‌کاره ماند در سال ۶۸ به عنوان قدس برگزارد شد - را برای استقلال فتح کرد. او با همین قهرمانی به آسیا رفت و دومین ستاره را هم برای آبی‌ها گرفت. پورحیدری در فصل دهم لیگ آزادگان ۷۹-۸۰ دوباره استقلال را قهرمان کرد و در لیگ اول حرفه‌ای نیز روز آخر قهرمانی را به پرسپولیس پروین وا گذاشت.

فیروز کریمی: آخرین مربی‌ای که یک تیم ایرانی را قهرمان آسیا کرده با سال‌های طلایی پاس در خاطره‌ها ماندگار است. البته که آقا فیروز رکورددار تعداد تیم در فوتبال ما هم هست و در تمام این ۴ دهه از فعالان عرصه مربیگری بوده اما دیگر بعد پاس جام نگرفت. او از جمله کسانی است که هم قهرمان لیگ و هم قهرمان جام حذفی شده است.

کریمی در آغاز دهه ۷۰ و در ۲ فصل اول و دوم لیگ آزادگان، پاس را با اقتدار بالاتر از استقلال و پرسپولیس قهرمان کرد، به آسیا برد و آنجا هم به قهرمانی رساند.

بیژن ذوالفقارنسب: پس از فیروز کریمی نوبت ذوالفقارنسب بود که دو فصل متوالی سایپا را به عنوان قهرمانی لیگ آزادگان در ادوار سوم و چهارم برساند. سایپا در هر دو فصل بالاتر از استقلال ایستاد. ذوالفقارنسب تنها مربی از مکتب یکی از دو باشگاه بزرگ پایتخت است که در تیم مقابل کار کرده و این رکورد تا امروز هم پابرجاست.

استانکو پوکله پوویچ: در سال‌های غیبت پروین در دهه ۷۰ او هدایت پرسپولیس را برعهده گرفت و در ادوار پنجم و ششم لیگ آزادگان ۲ دوره متوالی قرمزها را به قهرمانی لیگ رساند. استانکو پوکله پوویچ با تیم ملی نتوانسته بود در بازی‌های آسیایی هیروشیما نتیجه بگیرد اما در پرسپولیس خوش درخشید. **حسین فرکی:** یکی از ۲ نفری که با ۲ تیم مختلف عنوان قهرمانی در لیگ را به دست آورده حسین فرکی است. مردی که به عنوان کمک‌مربی در تیم ملی و سرمربی تیم امید سابقه کار داشت. بازیکن ایران در جام جهانی ۷۸ و عضوی از تیم پاس قهرمان تخت جمشید بود که تا قبل از نیمه‌کاره ماندن لیگ ششم تخت جمشید آقای گل بود. فرکی در لیگ سیزدهم حرفه‌ای فولاد را به عنوان قهرمانی لیگ رساند و سپس در فصل چهاردهم سپاهان را بر سکوی نخست نشان داد که هر ۲ عنوان این ۲ باشگاه، آخرین قهرمانی آنها تا امروز است. قهرمانی با سپاهان با ۶ پیروزی متوالی ۶ بازی آخر به دست آمد و او تنها کسی است که با ۲ تیم شهرستانی قهرمان لیگ شده است.

یحیی گل محمدی: آخرین نفر از این جمع کسی است که تیم برانکو را تحویل گرفت و در ادوار نوزدهم و بیستم لیگ برتر به عنوان قهرمانی رساند. آن پرسپولیس را برانکو ساخته بود اما نقش یحیی گل محمدی - که توانایی‌هایش را با ۲ قهرمانی با ذوب‌آهن در جام حذفی نشان داده بود - نیز قابل انکار نیست. گل محمدی این فصل هم یکی از مدعیان اصلی قهرمانی است.

سلطان و پرفسور

پشت سر امیر قلعه‌نویی ۲ مربی هر کدام با ۳ عنوان قهرمانی لیگ حضور دارند که هر دو مردان محبوب سرزمین قرمزهای پایتخت و صاحبان لقب میان هواداران هستند.

علی پروین: اسطوره پرسپولیس در دهه ۶۰ بدشانس بود که لیگ در ایران وجود نداشت و به عنوان حاکم مطلق فوتبال، از جام‌های بسیاری محروم شد. او تنها ۳ عنوان قهرمانی در لیگ و البته ۳ قهرمانی در جام حذفی دارد که با همین‌ها هم پس از قلعه‌نویی پر افتخارترین مربی ما است. پروین پر افتخارترین چهره فوتبال ما است و تعداد جام‌هایش به عنوان مربی و بازیکن بسیار زیاد است. او و پورحیدری تنها مربیانی هستند که در ۲ عنوان مختلف لیگ طی ۲ دهه متفاوت قهرمان شده‌اند. پروین در دهه ۷۰ و لیگ آزادگان در فصل هشتم و نهم لیگ قهرمان شد و سپس در لیگ برتر، دوره اول - فصل ۸۰-۸۱ - روز آخر جامی را که منصور پورحیدری در آخرین دوره لیگ آزادگان از او گرفته بود، پس گرفت! آن هم به شکلی دراماتیک در بازی همزمان.

می‌دانیم که پروین ۵ سال در دهه ۷۰ از فوتبال دور بود و گرنه تعداد جام‌هایش با زهم بیشتر می‌شد. سلطان به همراه برانکو و بیژن ذوالفقارنسب تنها مربیانی هستند که در یک فصل دبل کرده‌اند؛ یعنی هم قهرمان لیگ و هم قهرمان جام حذفی شده‌اند. پروین در سال ۷۸ با رکورد ۱۶ پیروزی متوالی به این عنوان رسید که هنوز هم در فوتبال ایران دست نخورده باقی است.

برانکو ایوانکوویچ: پروفیسور محبوب کروات طی فصول ۱۶، ۱۷ و ۱۸ لیگ برتر حرفه‌ای با پرسپولیس قهرمان شد. او در فصل هجدهم - یعنی ۹۸-۹۷ - جام حذفی را هم برد و دبل کرد. ضمن اینکه پرسپولیس را به فینال لیگ قهرمانان آسیا رساند، آن هم تنها با ۱۲ بازیکن چرا که پنجره نقل و انتقالاتی قرمزها به خاطر ماجرای مهدی طارمی بسته بود. برانکو هر فصل ستاره‌هایش را از دست می‌داد اما ساختاری درست کرد که تا دو سال بعد از رفتن هم پرسپولیس را به عنوان قهرمانی لیگ رساند. برانکو در اواخر لیگ چهاردهم به پرسپولیس آمد و در فصل پانزدهم نیز عنوان قهرمانی را روز آخر تنها به خاطر تفاضل گل به استقلال خوزستان و عبدالله ویسی واگذار کرد و گرنه رکورد او هم بهتر از این بود. ضمن اینکه مرد کروات تاکنون ۳ بار به کشورمان آمده و همیشه احتمال دارد که بار دیگر به لیگ ما برگردد و رکوردش را بهبود بخشد!

ژنرال پنج ستاره

امیر قلعه‌نویی با ۵ عنوان قهرمانی در لیگ، صدرنشین پر افتخارترین مربیان تاریخ لیگ در ایران است. کاپیتان سابق استقلال به عنوان بازیکن نیز بسیار پر افتخار است و قهرمانی در لیگ قدس، قهرمانی در لیگ آزادگان و قهرمانی در آسیا را در کارنامه دارد. قلعه‌نویی نخستین بار به عنوان مربی استقلال تیم منصور پورحیدری را در جام حذفی تحویل گرفت و در غیاب او به عنوان قهرمانی رساند. او جام را همان شب به خانه منصورخان برد اما به‌رحال این عنوان در کارنامه او ثبت شد.

سپس خود در لیگ سوم حرفه‌ای، سرمربی آبی‌ها شد و با کسب ۵ عنوان قهرمانی در ادوار سوم، هشتم، نهم، دهم و دوازدهم لیگ برتر حرفه‌ای صاحب رکوردی شد که در استقلال و سپاهان و کل لیگ حالا حالاها بعید است کسی به آن برسد.

نزدیک‌ترین رقیب او که هنوز در این عرصه فعال است، یعنی یحیی گل محمدی تنها دو عنوان قهرمانی لیگ دارد. قلعه‌نویی رکورد های دیگری هم دارد، از جمله اینکه او و حسین فرکی، تنها کسانی هستند که با دو تیم مختلف قهرمان لیگ برتر ایران شده‌اند. قلعه‌نویی در کنار برانکو تنها کسی است که ۳ عنوان قهرمانی متوالی لیگ در ایران دارد و بر خلاف برانکو که هر سه عنوان را با پرسپولیس به دست آورد، قلعه‌نویی لیگ هشتم با استقلال و لیگ نهم و دهم با سپاهان فاتح شد. در کارنامه مربیگری قلعه‌نویی عنوان نایب‌قهرمانی هم به چشم می‌خورد، با استقلال و تراکتور و سپاهان و بیش از یک‌بار...

